

Izhaja

vsak četrtek z datumom
prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankirajo in pošiljajo uredništvu lista »Mir« v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osební pogovor od 11. do 12. ure
predpoldne in od 3. do 4. ure
popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni
strani lista napišejo, druga stran
naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor
priložiti poštno znamko.

Nefrankirani dopisi se ne
sprejmejo.

MIR

Glasiilo koroških Slovencev

Velja

za Avstro-Ogrsko . . . K 6—
» Nemčijo . . . » 7-50
» ostalo inozemstvo . . » 9—
za celo leto.

Naročnina naj se plačuje vnaprej.
Posamezna številka velja 16 h.

Za oglašila se plačuje po 10 h, med
besedilom po 20 h za 1 cm² vsakokrat;
minimum 24 cm². — Za poslano se
plačuje po 15 h; za parte, zahvale in
izjave ter za oglase med besedilom
po 20 h za 1 cm². — Za male
ogläse se plačuje po 4 h, debelo tiskano
6 h za besedo vsakokrat; minimum 40 h.
Za izveštilo pri upravnistvu 40 h posebej.
Vprašanjem je za odgovor priložiti znamko.

Denar naj se pošilja na naslov:
Upravništvo lista »Mir« v Celovcu,
Vetrinjsko obmestje št. 26.
Poštnehranilnični račun št. 96.232.

Leto XXXVII.

Celovec, 13. septembra 1918.

Št. 37.

S. K. S. Z.

Svetovna vojska je ustavila tudi delovanje „Slov. krščansko-socialne zveze“; skoro štiri leta so naša izobraževalna društva počivala. Ko se je po neznosni absolutistični dobi Stürgkhovega ministrstva povrnila doba polživljenja — polsmrti, se je po Slovenskem začel narod zopet gibati; le v izobraževalna društva se ni hotelo povrniti pravo življenje, zlasti pri nas na Koroškem. To je bila velika kulturna škoda! Saj je na Koroškem ravno S. K. S. Z. nadomestovala kolikortoliko slovensko šolsko izobrazbo, ki je naša mladina ne dobi v šoli. Koliko dobrega je pred vojsko storila ravno S. K. S. Z. ! Vzgojila je zelo lepo število razumnih mladenčev in deklet, da se nemška mladina po deželi z njimi niti oddaleč ne more primerjati, kljub temu da ima za seboj šolsko vzgojo, kakor je Slovenci vsled zloglasnega koroškega šolskega sistema nimamo. Še več! Koroški šolski sistem slovensko mladino vzgaja v neznačajneže, S. K. S. Z. je pa vzgajala mladino v značajne.

Ravno sedaj v vojnem času je za našo mladino S. K. S. Z. dvakrat potrebna! Vojska posurovi! Poštenje gine, šoli odrasla mladina nima poštenega razvedrila in si išče nadomestila, ki je pogubno za dušo in telo. Zato je pač zadnji čas, da stopi naša izobraževalna organizacija zopet krepko na plan, kolikor je to v sedanjih razmerah mogoče. Dolžnost javne oblasti bi bila, da bi delovanje S. K. S. Z. pospeševala in tako zavirala pogubne socialne vplive vojske. Toda kdo bo na Koroškem pričakoval kaj takega od političnih oblasti, ki jim je socialna skrb za naše ljudstvo deveta briga in ki ovira in uničuje vse, kar nosi ime „slovensko“, četudi trpita vsled tega država in narod škodo.

V Ljubljani se je 10. t. m. vršil občni zbor S. K. S. Z. Navzoči so bili zastopniki naših nepolitičnih organizacij iz vseh slovenskih pokrajin od severa do juga, iz Koroškega petero zastopnikov. V deveterih odsekih so si začrtali program za bodoče delovanje. Sklepe teh velevažnih posvetovanj objavimo prihodnjič.

Na predvečer so imeli poročevalci posvetovanje, ki so se ga udeležili razen zastopnikov osrednjega odbora S. K. S. Z. poročevalci dr. Korošec, Pišek, dr. Ličan, župan Rejec, pisatelj Finžgar, kanonik dr. Kimovec, profesor Bogumil Remec, prof. Dolenc, urednik Komljanec, dr. Jerič, dr. Mohorič, dr. Puntar, urednik Pestotnik, urednica Ivanka Klemenčič in urednik Smodej. Temeljito so razpravljali o resolucijah, ki so se predlagale v odsekih in na občnem zboru.

Udeležnikom občnega zbora na čast sta na predvečer priredila ljubljansko šentpetersko k. s. prosvetno društvo in katoliško društvo za delavke v veliki dvorani hotela Union prijateljski večer, ki je bil prav prisrčen.

V odsekih, ki so zborovali deloma istočasno, se je razvila živahna debata in so bili vsi sklepi soglasno sprejeti. Na občnem zboru je bilo na sporedno razen poročila predsedstva troje poročil. Simpatični predsednik občnega zbora, prof. Dolenc, se je v toplih besedah spominjal očeta naših nepolitičnih organizacij, nepozabnega dr. Kreka. Zelo tehten referat o narodnem gospodarstvu je imel dr. Jakob Mohorič, ki je opisal prevrat, ki ga je napravila v narodnem gospodarstvu vojska. Denar, ki ga je prej manjkalo in se je težko zaslužil, se je skrbno nalagal; sedaj, ko je izgubil na veljavi, povzroča nevarnost, da se izgubi za bodočnost smisel za varčevanje. Začasno seveda se najbolje nalaga v nakup produktivnih reči in v nakup poljedelskega orodja. Naloga narodnega gospodarstva v sedanjem času je, da varujemo svojo posest; niti en rep po nepotrebnem ne sme iz hleva, varovati moramo gozdove; les bo imel še kakih petnajst let visoke cene in bi bil gospodarski greh, pustošiti sedaj naše gozdove,

kjer je naše bogastvo bolj varno naloženo kakor v papirju. Po vojski bodo kmetje potrebovali mnogo kredita, ki jim ga bo zagotavljal les. Popravila in investicije naj se ne odlašajo na čas po vojski, ampak naj se stori sedaj vse, kolikor dovoljujejo razmere.

O narodni izobrazbi je poročal namesto obolelega g. Finžgarja g. profesor Puntar. V tri dobe, je dejal poročevalec, delimo lahko našo narodno izobrazbo: Od leta 1848. do 1868., ko se je učil naš narod še le brati in pisati; od 1868. leta do 1894., doba narodnega navduševanja in od Krekovega nastopa do vojske doba resnega delovanja. Govornik je očrtal delovanje S. K. S. Z. v tej dobi. Za svoja lepa izvajanja je govornik žel obilo odobravanja. Ga. Klemenčičeva nas je natančno seznanila z ženskim vprašanjem in očrtala program S. K. S. Z. o ženskem vprašanju. O njenih prelepih izvajanjih se bo moralo poročati v vseh deklinskih odsekih.

Za predsednika S. K. S. Z. je bil soglasno izvoljen g. pisatelj in župnik Finžgar. Oseba predsednikova jamči za krepko delovanje naše nepolitične organizacije.

Sedaj pa krepko na plan! Tudi naša nepolitična organizacija na Koroškem mora iznova oživeti in zaneesti med našo mladino veselje do delovanja v blagor našega naroda. Dekleta, dokažite, da morete tudi tu nadomestiti naše drage fante, ki s pozornim očesom iz daljave zasledujejo naše gibanje in se vsakega našega narodnega gibanja neizrečeno veselijo.

Narodna galerija v Ljubljani.

Ustanavlja se slovenska umetnostna galerija v središču Slovenstva. V Ljubljani naj se dvigne akropola slovenskih lepih umetnosti, najvišja umetnostna ustanova naroda, ki naj zbere in ohrani najboljše umetnine vseh časov, kar jih je ustvaril slovenski genij.

Narodna galerija naj razkrije vsemu svetu obstoj in bogastvo naše vpadablajoče umetnosti. Kar je vidi akademija znanosti, je lepi umetnosti narodna galerija. Umetnostna galerija naj Slovencem zagotovi glas polnokulturnega naroda in dokaže visoko kulturnost Slovenstva.

Društvo „Narodna galerija“, ki se je zasnovo v Ljubljani, ima nalogo, ustanoviti in vzdrževati slovensko umetno galerijo, kjer naj se zbere najimennitnejši slikarski, kiparski, grafični in stavbarski umotvori stvariteljev slovenskega pokolenja stare in nove dobe; združiti hoče obstoječe zbirke in posamezne, raztresene slovenske umetnine, pridobivati nove umotvore, povspesovati razvoj slovenske vpadablajoče umetnosti ter raztegniti svoj delokrog na vse slovensko ozemlje. Društvo „Narodna galerija“ ima namen, zgraditi ali pridobiti dostojen dom slovenski vpadablajoči umetnosti, kjer se naj nastani Narodna galerija.

Da doseže svoje smotre, nabira društvo gmotna sredstva (darila, testate in članarino) in pa umetnine (darila in testate).

Društvo „Narodna galerija“ ima poleg častnih članov, ki si steko posebnih zaslug za društvene namene (na pr. z izrednimi darili ali poklonitvami itd.), ustanovnike, ki izdatno pomnože galerijsko zbirko ali odštejejo društvu ustanovnino 500 K, ter redne člane, ki plačujejo 30 K letne udnine. V umetnostih vprašanjih odločuje posebna umetnostna komisija, ki jo volijo na občnem zboru društveni člani, priznani slovenski upodablajoči umetniki. Umetnostna komisija bo vrhovni slovenski umetnostni strokovni zbor.

Ustanovni občni zbor društva „Narodna galerija“ bo v sredo, dne 18. septembra t. l., ob 7. uri zvečer v dvorani občinskega sveta v Ljubljani na mestnem magistratu.

Rojaki! Prijavite se pred ustanovnim občnim zborom za člane društva „Narodna galerija“! Začnite takoj „Narodni galeriji“ pošiljati izredna gmotna darila! Darila in prijave naj se začasno pošiljajo na naslov: Tvrška Franc Ksaver Souvan, Ljubljana, Frančevo nabrežje, vselej z izrecno pripomnjo, da so darila namenjena „Narodni galeriji“.

Gre za vrhovno kulturno ustanovo naroda, za trajen, neminljiv kulturni spomenik Slovenstva. Narodna galerija bodi žarišče in središče slovenske umetnosti!

Med vojnim viharjem naj zasije mila luč lepote na slovenski narod!

V Ljubljani, na angeljsko nedeljo 1918.
Za pripravljalni odbor društva „Narodna galerija“:

Leon Souvan, veletržec.

Ces. svetnik Ivan Franke, c. kr. profesor.

Rihard Jakopič, akad. slikar.

Dr. Josip Regali, odvet. kand.

Avust. Buković, rač. svetnik.

Doma in na tujem.

Zunanji minister grof Burian, je 9. t. m. namesto v delegacijah govoril na Dunaju — pred časnikarji iz Nemčije, da je država pripravljena na mirovni razgovor s sovražniki. Ni dvoma, da je z istim namenom prišel na Dunaj nemški državni Hintze. — Hussarekovo ministrstvo je objavilo. — Tržaški škof dr. Karlin je bil pri nunciju na Dunaju in je poročevalcu „Slovenca“ na vprašanje, kaj misli nuncij o gonji zoper ljubljanskega škofa, odgovoril: „Če Vas bo kdo vprašal, kako mislim jaz o vsem tem, tedaj Vam rečem jaz in ponavlja isto še nekdo drugi, ki je še več kot jaz: Bodite s škofom, in vse bo dobro!“ — Načelnik Jugoslovanskega kluba dr. Korošec se je z ozirom na svoj pogovor z ministrskim predsednikom izjavil med drugim nasproti zastopnikom ljubljanskega časopisja: „Vlada pač ni tako naivna, da bi mislila o naših narodnih zastopnikih, da bodo le ti sedli z njo za mizo in se pogajali, ko jim kaže vlada svoje sovraštvo s persekucijami (preganjanjem) in izzivanjem, kakršna na pr. je bila stotnja s strelnimi stroji v Št. Janžu, v času ko jim onemogoča svobodni stik z ljudstvom na shodih. Če preganjanja prenehajo in če nas vlada potem povabi na pogajanja, bomo postopali sporazumno z našimi političnimi zavezniki Čehi in Poljaki. — Bivši finančni minister dr. Spitzmüller je imenovan za skupnega finančnega ministra. — Ruska carica je dobila dovoljenje, da se sme izseliti na Špansko, odredi se je pa morala vsej dedščini po carju. — Vlada bo zopet dovolila aprovizacijo v nahrbtnikih, krompir do 20 kg, jajca in maslo v malih množinah, moke pa menda ne. — Vojnokreditni zavod v Celovcu poroča, da se tisti, ki dobé tam kredit, s tem nikakor ne odrečejo morebitni poznejši odškodnini za škodo po vojni. Več poročila ravnateljstvo zavoda v Celovcu, Beljaška cesta 6.

Vojska.

Nemci se na Francoskem še vedno umikajo in so sovražniki deloma že preko stare Hindenburgove črte. Sovražnik pripravlja napade na severni črti, v Belgiji. Tudi Italijani se pripravljajo na veliko ofenzivo: italijanska meja je zopet zaprta in poizvedovalni boji so postali zopet zelo živahni. Na Ruskem so razmere še nepojasnjene in se boljševiki na celi črti branijo številnih nasprotnikov s puško in vislicami. Japonci v Sibiriji prodirajo. Razporeženje za mir narašča tudi v vladnih krogih na Nemškem.

Dnevne vesti.

Duhovniške vesti. Premošeni so: gosp. Fr. Kovač, provizor v Ukva, za kaplana v Št. Jakobu v Rožu; Ukve bodo oskrbovali oo. frančiškani iz Žabnice; g. Fr. Volc, kaplan v Št. Jakobu v Rožu, v Skocijan v Podjuni, g. Fellner, provizor v Nemškem Grebinju, za kaplana v Trebnju, provizor A. Knaus iz Trebnjega v N. Grebinju, kaplan P. Rudolf iz Trebnjega v Št. Peter v Kačji dol.

Začetek šolskega leta v Celovcu. Za vse srednje, meščanske in ljudske šole, tudi za učiteljske pri sestrah uršulinkah v Celovcu je začetek šolskega leta šele 1. oktobra.

Laški letalci nad Beljakom. V soboto, 7. t. m., so ob 10. uri dopoldne prileteli nad Beljak trije laški letalci, ki so metali bombe

Ciril Metodovim podružnicam! Družba sv. C. in M. pošilja sledeči oglas svojim podružnicam: Vsem cenjenim podružnicam „Družbe sv. Cirila in Metoda“, ki se še niso vzdramili iz svojega spanja, kliče glavna „Družba“: Vzdramite se, vstanite, hitite na delo, kajti solnce je že davno izšlo in razliva svoje blagodejne žarke po pestrih livadah naše domovine. Na delo, da tudi ve, naše ljube hčerke, ne zamudite pri koristnem delu za naš narod, da ne porečete ob času žetve: „Sad je tu, a ni trud naših rok!“ — Res je težavno v teh težkih časih, ko ni ljudi, ki bi utegnili žrtvovati svoje sile kulturnemu delu za narod, toda pomislite, polja ste obdelali, vinograde okopali in skrbite za domove tudi, ko ni Vaših najboljših delavcev doma. Kvišku srca! Pogum in resno voljo za narodovo prosveto! Vse speče podružnice pozivljamo, da že v tekočem letu skličejo svoje občne zbornice, ter izvolijo odbore. Prosimo jih tudi, da prično intenzivno delo za gmotni blagor „Družbe“. Tisoč in tisoč slovenskih otrok je v obmejnih krajih, ki hirajo telesno in duševno; telesno, ker nimajo hrane, duševno, ker nimajo poduka v svojem maternem jeziku. Vsi ti tisoči stegujejo svoje vele ročice do Vas, rodoljubi po širni slovenski domovini, proseč vas odpomoči. Vsi, ki nosite v srcu ljubezen do svojega rodu, vsi ste pozvani na kulturno delo, oprimate se svojih podružnic, da ožive in da vplamti njih ogenj po vsej naši domovini, kakor zažare v kresni noči kresovi!

Slovenska dekleta, agitirajte za slovensko časopisje! Več deklet sem že prigovarjala, da bi v svojem kraju ali vasi agitirala za slovensko časopisje, oziroma za naš cenjeni list „Mir“. Toda vsaka mi je odgovorila: „Ja, bi ga že, ko bi ga kdo hotel naročiti; ampak v našem kraju ali vasi ni kakšnega takega, ki bi si ga naročil, saj je vse zastoj, če bi tudi agitirala.“ To pa je le izgovor. Slučajno pridem večkrat z ljudmi skupaj iz dotičnih vasi, pri katerih tudi poskusim z agitacijo za slovensko časopisje, in kaj rečejo ti? „Rad bi si naročil, toda ne vem se kam obrniti.“ Ko bi v vsaki vasi le ena agitirala za naš cenj. list „Mir“, bi že danes ne bilo hiše, v katero bi ne zahajal naš koroški list „Mir“. Zatorej slovenska dekleta, nastopimo korajžno!

Št. Jurij na Vinogradih. (Od mrtvih vstal.) Na angeljsko nedeljo pride še pred blagoslovom žena vojaka Jak. Koberja k župniku vsa objokana in prosi na podlagi dopisnice, katera se ji je vrnila s pripombo, da je umrl. Prosi g. župnika, naj bi se pop. oznanilo vig. opr. in sv. maša za možem in naj se v imenu žene in matere prosi udeležbe. Obenem je zavkazala, da se mu mora v pondeljek zvoniti. Toda še ni se popolnoma raznesel glas zvonov, ki so naznanjali tužno vest, da je Mohličar umrl, ko se dotični pelje v spremstvu vojaka, katerega mu ga je dalo vodstvo bolnišnice na Češkem seboj mimo župnišča in pozdravi g. župnika, ki pa ni mogel verjeti, da je to Mohličar. Toda trajalo je komaj dobro uro, in žena voj. Jak. Koberja pride veseloga obraza v župnišče in potrdi, da je prišel njen mož, sicer zelo shujšan in bolan, a živ dom. O da bi bilo le več takih presenečenj.

Prevaljsko-črnska železnica. Pri gradnji železnice Prevalje-Črna je bilo oškodovanih več posestnikov, nekateri prav občutno. Vzeli so jim zemljo, vrtove, njive in travnike. Nakaterih sploh niso vprašali ne za dovoljenje, ne za odškodnino. Enega ali dva so vprašali za odškodnino in ponudili sedanjim razmeram veliko premajhno ceno. Začeli so delati, posestniki pa naj molčijo h krivici, ki se jim je godila. Šele na interpelacijo Jugoslovanskega kluba so posestnike zopet vprašali za odškodnino po komisiji. Ta je določila ceno, s katero posestniki tudi niso povsem zadovoljni, posebno ko vrednost denarja od dne do dne pada. In sedaj poslušaj zanikrnost: še te odškodnine jim niso plačali do današnjega dne, četudi bo že leto, kar zidajo železnico. Kmetje pa morajo vključ temu oddajati svoje pridelke in plačevati

davke. Posestniki trpe dvojno škodo in očitno krivico. Če so jim že enkrat vzeli zemljo, naj bi jim plačali tudi sedanjim časom primerno odškodnino in sicer takoj in brez odlašanja ter čakanja, ker čakal je tisti, pravi slovenski pregovor, ki je s črešnje padel. Zato prizadeti posestniki resno vprašajo: Kdaj dobijo plačano odškodnino in sicer z obrestmi vred, odkar delajo železnico, sicer se bodo morali obrniti še enkrat na Jugoslovanski klub, da dosežejo svojo pravico.

Črna. (Priatelj „Štajerc“) mi je pisal. Kar je vojska, se me ni več spomnil. Sedaj mu je pa bilo že preveč dolg čas po meni, in zazdelo se mu je potrebno, da malo pouči mene, zanikarnega slovenskega grešnika. V številki z dne 25. avgusta se mi je ponudil kot zdravnik v članku: „Vedno nove bolezni.“ Toda izkazal se je tako slabega v svojem poklicu, da ga ne morem nobenemu pametnemu človeku priporočati, ker je njegov recept poln pomanjkljivosti. Piše namreč med drugim, da se me je polastila „jugoslovanska vročnica“. Pregledal sem zdravniške bukve, toda bolezn „vročnice“ nikjer nisem našel. Nadalje piše, da me „od velike ljubezni do tukajšnjih rudarjev jako srce boli“. To je zadel, ker vidim, da se ravno tukajšnjim rudarjem godi v vsakem oziru najslabše, in se trudim, da bi se jim zboljšalo njihovo stanje. Kar piše nadalje o mojem povdaranju na delavskem shodu dne 4. julija, da sem se potrudil, da bi bil prišel eden ali drug slovenski poslanec (— zdravnik), da bi mu delavci razodeli svoje težnje, je tudi deloma neresnično deloma pa zavito. Nato nadaljuje, da me je „iz te mučne zadrege hotel rešiti neki Štefan“ s svojim medklicem med mojim govorom. Ta g. J. Štefan naj bi bil torej nekak nadzdravnik! Pa ne boš Jaka! Ta se je do dna svojega srca blamiral. Sreča njegova, da nisem slišal medklica; izvedel sem za njegove besede šele po zborovanju, sicer bi mu bil takoj na zborovanju dal odgovor, ki ga je zaslužil. Toda odgovor so mu dali mnogoštevilni delavci, ki so bili vsled tega zelo razburjeni in ogorčeni na njega. G. J. Štefan, sedaj pa si usojam jaz Vas vprašati: „Zakaj se pa Vaša »rmena« stranka ni potrudila, da bi bil prišel kak Vaš nemškonacijski poslanec zdraviti rane naših rudarjev?“ Slovenci in socialni demokrati se potrudimo za delavca-trpina; „rmeni“ poslanci pa uganjajo samo svojo pogubno vsenemško politiko; delavci so jim deveta briga. Jaz pristavljam samo še to, da na sebi ne čutim nobene nove bolezni; pač pa zapazim pri „rmenih“ vedno staro bolezen, ki se imenuje zaslepljenost, vsled katere se jih je lotil zaradi jugoslovanske deklaracije vnovič tak nahod, da se ga ne morejo iznebiti, in jim ne pomaga noben zdravnik, ter so začeli tako kihati, da se nič ne zavedajo, kam se suče svet. Ta nemškutarska bolezen je pa že tako zastarela, da menda celi svet nima dosti lipovega cvetja, da bi se z njegovim čajem razbistrile nemškutarske nahnodne glave. Odklanjam torej take zdravniške nauke, ker jaz take „modrosti“ ne dosežem, ter rajše ostanem zvest veri svojih očetov in jeziku svoje matere.

Jožef Dobrovc, župnik.

Guštanj-Ravne. Po naše tovarni in širši okolici je znan kot zagrizen in velik Nemec oziroma nemškutar Robl, ki je bil tudi na slovečem shodu v Št. Janžu na strani bežečih Nemcev. Po shodu se je hvalil, da je učitelja Doberšeka z nožem napadal in kazal svojo nemško kulturo (izobrazbo) na kolodvoru v Spodnjem Dravogradu nasproti posameznim Slovincem. — Na splošno veselje je sedaj ta Robl iz službe v naše tovarni odpuščen, ker v svoji ošabnosti in nemški nadutosti tudi gospodom pri tovarni ni bil več všeč. Čudno pa je, da kljub temu, da nemški Robl že cel mesec ni več v službi pri tovarni, hodi še vedno nadlegovat za živež v tovarno in odjedat kruh trpečim, stradajočim in pridnim delavcem. Ako kateri drugi zgubi službo pri tovarni, mora takoj odriniti k vojaku, da ne more brez dela okrog postopati, a z nemškim Roblno, ki je tudi vojak, se ravna drugače. Kaj je temu vzrok?

Guštanj. Tukaj se splošno govori, da bode odstopil naš župan — gosp. Čas — (sam pravi, da Tschaf), ker ne more več zmagovati težkih župninskih in aprovizacijskih skrbi in težav. — Mi pa mislimo, če bi se briga toliko za živež kakor se briga za nemškonacijsko politiko, da bi bili v Guštanju in v Ravnah med stradajočimi delavci boljši časi. — Mogoče pa hoče Tschaf bežati pred „Jugoslavijo“? Mož ni neumen in ve, da „Jugoslavija“ prihaja.

Dobrije. V nedeljo, dne 8. t. m., je zapazil železniški čuvaj g. Panse, da mu je zmanjkalo 2000 K. Naznanil je to pri orožnikih, kateri so takoj preiskali pri osumljenih, a denarja niso našli. Po dolgem iskanju pa so našli denar pri — Panseju. G. Panse ga je sam po neprevidnosti založil v neko knjigo.

Guštanj. Ste že slišali kaj je novega? tako poprašuje in zadržuje gospa Brundula pri „Jagru“ kmetske ljudi ter jim razlaga dnevne novice. Seveda najljubše ji je, ako more najti kakšno napako proti Slovincem. Imenoval jo je že marsikdo za Jagrovo „tagespošto“. Boljše bi bilo, da bi bolj gledala na svoje posestvo, ter bi ji ne bilo treba jemati moko na aprovizaciji.

Guštanj. V trgovini g. Brundula in pri vseh trgovcih v Guštanju skoraj Slovenec nič ne dobi, akoravno vsak dobro ve, da njih magacini niso še prazni. In če že hoče kdo kaj imeti, mora seveda prinesiti polno torbico raznega jedila. Ako prinese kdo kaj, tega hitro zapazijo in pravijo „wartens einwenig“ (počakajte malo) potem ga pa peljajo proč, da mu izpraznijo in zopet napolnijo košarico.

Guštanj. Poročila sta se dne 3. t. m. slovenski mladenič Gregor Lipovnik pd. Potočnikov na Dobrihah z mladenko Uršulo Zakotnik pd. Rutnikovo. Novoporočencema želimo obilo sreče!

Štebenj pri Dobrlivasi. (Poroka.) V ponedeljek po Mali gospojnici je bil tukaj poročen Val. Gašperc pd. Novak, kmet, z nevesto Heleno Žipelj pd. Jartlno v Štebnu. Bilo srečno!

Št. Lenart pri Sedmih studencih. (Razno.) Odlikovan je bil z zaslužnim civilnim križcem IV. vrste dolgoletni, pridni oskrbnik pri Mohorju, g. Juri Zollner. Čestitamo! — V Korpičah je umrl mož blagega značaja, ki je bil kot „vadvovc“, to se pravi kot vabitelj na ženitnine, daleč okrog znan, Matija Arih pd. Grilc. N. v m. p.! — Na Malo gospojnico smo napravili z Brnčani vred procesijo k Marijini božji poti pri Sedmih studencih in tam opravili božjo službo, da bi izprosili skorajšen mir! Bog usliši naše prošnje! — Na polju pridno „rekvirirajo“ razni civilni in vojaški uzmoviči posebno krompir, ki ga je letos itak malo.

Loče. (Dva nova železna zvonova), menda prva na slovenskem Koroškem med vojsko, sta bila 1. septembra po mil. gosp. Atzelhuberju, beljaškem prostu, blagoslovljena za podružnico v Podgorjah. Vlita sta bila na Jesenicah, eden tehta 440, drugi 233 kg. Delo se je tvrdki Vogel in Noot prav dobro posrečilo, glasova — a-c — sta izredno čista in tudi dosti močna, tako da slišiš samo besedo hvale in zadovoljnosti. Vrlemu našemu rojaku in dobrotniku, g. Ferd. Arnejcu, lesnemu trgovcu na Jesenicah, ki je sam daroval obadva zvona — enega v spomin padlemu bratu Francu, ki je 18. decembra l. l. po šestletnem zvestem službovanju padel na gori Assolone, skupina Grappa — izrekamo vsi, posebno še farani iz Podgorij in Rateč, tudi tem potom iskreno zahvalo za velikodušen dar. Želimo vsi, da bi bila zvona, ki sta minuli ponedeljek ob uri, ko je g. Arnejc na rajskem bleškem otoku peljal svojo družico za življenje, ljubeznivo Anico, od oltarja, nesla čez Karavanke tudi naša voščila k slavnostnemu trenutku, da bi bila zvona oznanjevala mlademu paru obilo božjega blagoslova in neminljivo srečo na skupno pot skozi življenje. — Hvala tudi pevcem in pevkam, ki so v cerkvi in pozneje pri Martiču z ubranim petjem pripomogli, da se je slavnost tako lepo obnesla. — Če kdo hoče primerjati ceno teh dveh železnih zvonov — 3086 kron z odkupnino, ki jo je dala država za bronaste zvonove, bo našel, da je naredila država imenitno kupčijo.

Iz pliberske okolice. (Tobak brez kart) se še vedno dobi v glavni trafiki v Pliberku. Daje se celo tudi ženskam. Opozarjamo pa občinstvo, da postrežljiva trafikantinja špeha, jaje in svinjine ne sprejema več. Take robe si je že preveč nabrala. Samo fina bela moka, posebno pa piščeta in surovo maslo še najdejo milost in napolnijo prazne pipe. Kdor ne verjame, naj pa poskusi, — če kaj ima!

Možica. (Čudna skrb za delavce.) Kakor mnogo drugih, sta tudi Mrvova in Stržetova kmetija že davno grofova lastnina. Stanujejo tam večinoma delavci in vsak ima košček zemlje v najem, da lažje preživi sebe in svojo družino. Kar naenkrat pa je prišel zdaj ukaz, da morajo vsi najemniki prepustiti zemljišča guštanskemu grofu, ker hoče gospodariti sam. A kaj bo z nami in našimi otroki, to ga ne briga. Morebiti hoče še prav poceni naše kravice in kože, ki jih zdaj s pečevjem ne moremo krmiti, da potem lažje stradamo v njegovih napol podrlih bajtah! Ne more se to postopanje drugače imenovati kot krivica, tem večja, ker so med oropanimi delavci celo taki, ki delajo v guštanskih tovarnah, in pa penzionisti, ki so najboljše moči svojega življenja žrtvovali v grofovi službi. In če se že vzame zemljišča vsem, zakaj pa ne tudi nekemu gospodu tukaj, ki bi brez njega pač lažje živel, kakor mi ubogi delavci? Saj ima svoj masni penzijo, svojo plačo kot občinski tajnik, kot čuvaj tukajšnjih grofovskih fužin in bogve kaj še. Zraven je pa dobival še, kakor se govori, —

ubožne karte! Seveda se nam siplje pesek v oči, češ, grof bo zato sam gospodaril, da svoje delavce v Guštanju lažje preskrbi z živili. Pa bomo šele videli, kaj bo za delavce odpadlo.

Možica. (Tatvine) so seveda tudi pri nas na dnevnem, oziroma nočnem redu. Pa kaj se boš trudil z repico in sadjem, si je mislil neki uslužbenec celovške tvrdeke Racman, ki zida tukaj električno centralo za rudokope. Kar veliki „los“ je hotel potegniti in je dvignil na pošti 8000 K, ki jih je tvrdeka poslala vodji podjetja, iz blada je pobral 3000 K ter jo popihal brez slovesa. Ker je pa vendarle hotel biti še malo pošten, je poslal ključke prazne blagajne Racmanu v Celovec. Pa menda ni bil vajen nositi tolikega bogastva, ker ni prišel dalje kot do Maribora, kjer so mu priskočili na pomoč orožniki, da ne opeša.

Uršulska gora. (Novodobni medvedje) so se pojavili na Uršulski gori. So neka specijaliteta, posebna prikazen sedanje vojske. Imajo dve nogi, dolge prste, zvito glavo, trdo srce, velik želodec in pa zelo, zelo kosmato vest. Ljudje jim tukaj pravijo šterci, po drugod pa šelmi ali tatje. Od začetka so prežali samo na divjačino in so goro od divjačine precej očistili, zadnji čas pa so se spravili na ovce. Jim menda te bolj teknejo in jih lažje dobijo v svoje kremplje kot pa srne in divje koze. V enem samem mesecu so jih (pohrustali) kar petnajst. Je res skrajni čas, da se vpeljejo karte tudi za tatove. Ako pošteni ljudje dobivajo zdaj vse le na karte, pa naj bi tudi tatje samo na karte kradli, ker ne poznajo več nobene mere in nobene meje. Priporočamo ta nasvet našim modrim postavodajalcem in čuvajem pravice. Mogoče pa vendar kaj ukrenejo.

Žvabek. (Smrt.) Semkaj zanešena vojna bolezen griža si je izbrala enega izmed najboljših kot žrtev Jurija Lutnika pd. Kristana. Kako je bil spoštovan, kaže to, da mu je ljudstvo zapalo vodstvo občine, katero je vodil v sedanjih hudih časih spretno v splošno zadovoljnost. Kot cerkveni ključar je bil vnet za božjo čast. Težko smo se poslovili od njega, še težje ga bomo pogrešali in pozabili. Griža je dolgotrajna huda bolezen, najboljše je se ji takoj začetkoma ustavljati. Dobro sredstvo je žganje, v katerem so namočene brinjeve jagode ali suhe črнице. Rabi se tudi vrešič v črni kavi, ali pa čaj dobove skorje. — Pred kratkim nas je zapustila bogoljubna Kovačeva mati, zadeta od kapi, v par dneh ji je sledila njena sestra po isti bolezni.

Št. Rupert pri Velikovu. (Zahvala.) Povodom ženitnine pd. Potočnikovega Gregorja s pd. Rutnikovo Urško dne 3. t. m. v Dobrih pri Guštanju je č. g. Šimen Kotnik, kanonik v Velikovu, med svati nabral za našo „Narodno šolo“ 79 K 14 v. Poročencema vošči obilo božjega blagoslova in sreče v novem stanu, prebлагim darovalcem pa izreka najprisrčnejšo zahvalo

Vodstvo „Narodne šole“.

Nemiri v Beljaku.

V sredo, 4. septembra je prišlo v Beljaku do cestnih izgrediv. Vnovčevalnica za živino je prodajala kakor v Celovcu ogrsko meso po 28 kron. Naravno, da si revnejši ljudje po brezmesnem tednu zopet niso mogli kupiti mesa, drugih živil je pa za preživljenje premalo. Zato so se revnejši ljudje v Beljaku razburili. Na okrajno glavarstvo v Beljaku je šla deputacija, ki je zahtevala, da se ogrsko meso naj prodaja po cenah, kakor so nastavljene za domače zmrzlo meso. To bi se tudi prav lahko zgodilo. Saj ne razumevamo, zakaj naj bi ves velikanski dobiček porabila v tem času stiske zase vnovčevalnica, ki je dobila od vlade za živinsko kupčijo monopol v deželi. Denar, ki se staka v vnovčevalnico iz cele dežele, naj bi se tudi ves porabil za splošno korist. Bajé se je deputaciji tudi obljubilo, da se bo njeni zahtevi ugodilo. Toda množica je med tem narasla na 4000 do 5000 ljudi in začela razgrajati. Razbila je izložbene šipe in plenila pri „Feinschmeckerju“, pri „Zuckerlkönig“, pri veletržcu Pippanu, kjer so v oknu „izzivala“ svinjska plečeta, v Grüssingerjevi trgovini s kožuho in v gostilni „Lamm“. Policija, orožniki in vojaško poveljstvo so bili proti taki množici brez moči. Demonstrantje so vdrli tudi v skladišče z moko in jo odnesli ali pa — po tleh posuli. S tem, če je množica posipala po ulici z moko, pač nikomur ni koristila. Župan je brzojavil na ministra za prehrano, da oskrbi vsa potrebna živila, ker sicer ne bi mogel prevzeti odgovornosti. Opoldne je množica pridrla na kolodvor. Ženstvo se je postavilo pred brzovlak, da vlak ni mogel naprej. Ogrski vojniki, ki so bili na transportu, so nastopili in oddali eno salvo...

Sedaj je v Beljaku zopet mirno. Oblast vprašamo: Je bilo treba, da je prišlo do teh izgrediv,

pri katerih so trpeli tudi taki, ki so na slabi organizaciji popolnoma nedolžni?

Ni mogla vlada že prej tega ukreniti, kar je ukrenila po izgrediv? Okostenela birokracija s svojim postopanjem in odloki izziva prebivalstvo, in če to vzkipi čez mero, bolj kakor je prav, potem šele vlada marsikaj razume, česar prej ni mogla razumeti. So li žrtve res potrebne, da se odpravijo kričeči nedostatki in krivice?

Vlada je tista, ki mnogokrat z nepotrebni odredbami ljudstvo razburja. Toda okosteneli birokratizem je za vse gluhi in slepi in vsi opomini, prošnje in ugovori prav nič ne pomagajo; oblast pa se zanaša na — cenzuro... Ni samo prehrana, ki ljudi strašno razburja, pa vlada in njeni žandarji hodijo isto pot kakor — pred vojsko in prva leta med vojsko. Zato pa bodo za vse, prav za vse odgovorni edino le vodilni vladni organi.

Naše žrtve.

Šmarjeta pri Telenbergu. Pri zadnji ofenzivi na Laškem je padel krojač Anton Škrutl, v neki vojaški bolnišnici pa je umrl zidar Jožef Müller iz Trušenj. Oba rajna vojaka priporočamo v spomin pri sv. mašah.

Pokrče. Žrtve se množijo in še ni konca trpljenja. K že objavljenemu seznamu dvanajstih padlih in sedmerih pogrešanih je treba pristeti zopet dve novi žrtvi: Janez Klokner, desnik pri 7. pešpolku, je 11. decembra leta 1916, v 26. letu svoje dobe, na tirolskem bojišču v dolini Pasubio pod sneženim plazom končal svoje mlado življenje. Filip Uniker, pešec istega polka, pa je 21. septembra l. 1915, v 21. letu svoje mladosti v daljni Galiciji, pri Kolomeji padel na krvavem bojišču. Večni mir njunim dušam!

Št. Jurij na Vinogradih. Iz naše župnije so izgubili svoje življenje v boju za domovino in cesarja ali umrli vsled na bojišču dobljenih ran sledeči vojniki: Mihael Slocker, Brančurjeve gostije sin, Anton Dreier, Dreierjev v Voglah, štabni feldvebelj Fridrik Graf, Urablnov, Rupert Holzer, Osljevi, Henrik Nuart, Habnerjeve hčere sin, Friderik Nuart, Habnerjeve hčere sin, kadet Žiga Kastner, Štefanov, Jožef Elsbacher, Pretljev, Matevž Gradišnik, Janez Hofmeister, Ulrik Kostwein, Nužijev, Maks Markič, Šimanov, Andrej Lingo, Pečnikov, Friderik Štipih, Pavštov, Filip Krainer, Šinov, Anton Miklav, Rokej Osn, Žnidarjev, Henrik Saveršnik, Vrtjančev, Jakob Kober, Mohličar. Sledeči pa so že toliko časa pogrešani, da se je bati, da se ne bodo več vrnil: Blaž Stornik, Ton, Jurij Rebernik, Ehartov, Joh. Korenjak, Tišlar, Franc Taupe, ml. Reinekar, Jurij Pušl, Mlinarjev v Borovcu, Janez Rader, Avguštinov, Jožef Radešnik, Tajtnikov, Primož Tschauer iz Mal. Št. Vida.

Pečnica. Iz naše fare sta še padla: Jakob Ogradnik, Jurjevec, in Ferdinand Rogačnik, Peterčev v Sp. Borovljah.

Koroški gospodar.

Vojakom je prepovedano nakupovati živila v zaledju. C. in kr. višje armadno poveljstvo je s poveljem z dne 4. 9. 1918, Qu. št. 77.683, najstrožje prepovedalo vojaštvu kupovati v zaledju (za fronto) moko, mast, meso, stročnino, krompir, kavu, sladkor, nadalje krmila ter vse pridelke, s katerimi gospodarijo politični deželni uradi (na Koroškem mleko, surovo maslo in drugi mlečni pridelki, jajca, sadje). Političnim oblastim je bilo vsled tega ukazano, da naj vojaške nakupovalce teh predmetov ravnotako zgrabi kakor prodajalce in nakupljena živila naštetih vrst odvzame za javno prehrano.

Centrala za sadje in zelenjavo v Celovcu. C. kr. urad za ljudsko prehrano je dovolil premetev deželne centrale za sadje in zelenjavo iz Volšperka v Celovec. Provizorično vodi to centralo agrarni višji stavbni svetnik Herman Windsperger. Urad se nahaja v uradnih prostorih c. kr. deželne komisije za agrarne operacije v Celovcu. Seveda se uraduje vse „hochdeutsch“. Nikjer pa ni zapisano, da morajo naši ljudje s tem uradom dopisovati nemško. Dežela je dvojezična in dvojezični bi morali biti vsi taki uradi!

Najvišje cene za sadje in sadni mošt. Deželna vlada koroška opozarja, da so še v veljavi najvišje cene za sadjevec in kis (jesih), razglašene po odredbi c. kr. dež. predsednika na Koroškem z dne 6. 5. 1918, dež. zak. št. 24, in najvišje cene za drobno razprodajo svežih jabol, hrušk, češpelj in sliv, razglašene po odredbah c. kr. dež. predsednika za Koroško z dne 18. jul. 1918, dež. zak. št. 33, 34 in 35.

Aprovizacija v Celovcu in Beljaku. Deželna vlada je odredila, da se drago ogrsko meso v Celovcu in Beljaku ne bo več prodajalo. Zato se

bo v septembru v teh mestih oddajalo vsak terek 5 dkg (en odrezek nakaznice za meso), in vsako soboto 15 dkg (3 odrezki nakaznice za meso). Ker bo 5 dkg manj mesa, se bo v teh mestih namesto tega oddajala dvakrat moka za kuho po 50 gramov, tako da bo od 8. do 22. septembra na teden oddanih 300 gramov moka za kuho za osebo proti odrezkom nakaznice za moko, glasečim se na 250 gramov. Ta odredba se razširi tudi na občine St. Rupert, Šmartin in St. Peter pri Celovcu, Anabihl, Šmartin pri Beljaku in Landskron.

Naši vojaki.

Slovenski fantje in možje z italijanskega bojišča od 3. gorskega polka pošiljamo vsem čitateljem našega slavnega „Mira“ srčne pozdrave! Želimo tudi, da poročaj v prihodnji številki o vsiljivem „Štajercu“, katerega sem, nevedoč od koga name naročenega, prejel, pa tudi takoj zalučal v kot, kjer je obilo smrdljivega smetja.

Drugi sl. časniki, katere smo radi čitali, so nam zabranjeni; bedasti „Štajerc“ pa, ki ga pri nas prav nihče ne mara, četudi se nam vsiljuje, se zelo vara, če meni, da dobi pri nas stanovanje! Slovenci, Slovenke pravega mišljenja, ne dajte se mu voditi za nos! Fantje in možje iz Koroške, Kranjske in zelene Štajerske!

Raznoterosti.

Zastrupljenja na gobah. Z Dunaja, pa tudi iz drugih krajev se dan na dan poročajo slučajji, da so se ljudje zastrupili vsled uživanja strupenih gob. Če kake gobe ne poznaš, je bolje, da jo pustiš!

Eksplodizija municijskega skladišča v Odesi. V Odesi je eksplodiralo veliko skladišče municije. Bila je nevarnost, da zleti v zrak tudi skladišče piroksilina in ekrasita. Nad 50 oseb je mrtvih in več tisoč brez strehe. Dosedanje preiskave so dognale, da je bila eksplozija v Odesi, enako kakor v Kijevu, povzročena od antantinih agentov. Skladišče je bilo last ukrajinske vlade. Avstro-ogrsko vojna uprava se je z ukrajinsko vlado pogajala za to skladišče in druge zaloge.

Nemški mošt do Jadranskega morja. V Tržiču gradi koroški milijonar Auer novo veliko tovarno.

Književnost in umetnost.

„Slovenska družina.“ „Ilustrovani Glasnik“ se z novim letom izpremeni v družinski list in bo imel ime „Slovenska družina“. Prinašal bo tudi slike in bo celoletno stal 24 K.

„Kurent“ izhaja po dvakrat na mesec ter stane do konca tekočega leta 10 K. Naroča se v upravnistvu „Kurenta“ v Ljubljani, Stari trg 19 (Zvezna tiskarna).

Lastnik in izdajatelj: Gregor Einspieler, prošt v Tinjah.

Odgovorni urednik: Otmar Mihalek.

Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu. Telefon 179.

Cerkveno predstojništvo

St. Lenart pri Sedmih studencih
pošta Rekarjavas, Koroško

razpisuje službo

organista in
cerkovnika

ki ima prosto stanovanje in plačo po dogovoru. Služba se nastopi takoj.

Kupim

vsako množino mošta, kisa, žganja.
Cena po dogovoru.

Franc Potočnik, Drvešavas, p. Pliherk.

Kupim ali vzamem v najem

čedno posestvo

v ravnini, kjer se morejo rediti dve ali tri krave. Oglasila sprejema
Ambrož Ogers na Suhi,
p. Labod, Koroško.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu.

Delniška glavica: K 10.000.000.

Rezervni zaklad: K 1.500.000.

Prodaja srečke razredne loterije.

Kolodvorska ulica št. 27.

Centrala v Ljubljani.

Podružnice: Celje, Gorica, Sarajevo, Split, Trst.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun.
Nakup in prodaja vrednostnih papirjev vseh vrst.
Srečke na obroke,
promese k vsem žrebanjem.

Trgovina s papirjem, razglednicami
in galanterijskim blagom v
Celovcu, Lidmanskega ul. 25
v bližini stolne cerkve

„pri vojnem invalidu“ Gustav Blažon.

Slavnemu občinstvu v mestu in zlasti
na deželi priporočam svojo trgovino za
nakup raznega galanterijskega blaga,
umetniških razglednic, pisemskega pa-
pirja, šolskih in pisarniških potrebščin.
Kulantna postrežba in primerne cene.

Daj nam mir, Gospod!

Pesem za 3 ženske glasove in orgle
se dobi pri šolsk. ravnat. **A. Kosi-ju, Središče** (štaj.).
Partitura 80 h, pevski part 30 h.

Kumin, brusnice, borovnice

in vse zdravilne rastline

kupuje

na debelo in drobno

„Herba“

zadruga za vzgojo in izkoriščevanje lekovitih bilj, korenin in plodov, z. z. o. z.

Zagreb, Jurišićeva ulica št. 18.

Ponudbe z vzorci in ceno.

Paramente

kakor mašna oblačila, pluviala, vela, plaščke za mi-
nistrante, cerkveno perilo, birete, kolarje, šmizete,
kelihe, ciborije, monštrance, zvončke itd., križe, sohe
v bogati izbiri po nizkih cenah ima v zalogi
oddelek za paramente **Jožefovega društva v Celovcu.**

V zameno za maslo in surovo maslo se da za eno
žensko bluzo pristnega volnenega predvojnega blaga vsled
bolehnosti dotične osebe; dalje za druga živila ena popolna
vrhnja nova volnena ženska obleka majhne postave. Ogleda
in zamenja se v hiši Benediktinski trg št. 4 v Celovcu na
desno v dvorišču.

Mizarskega vajenca in pomočnika

sprejme takoj mizarski mojster

Rajnhart v Dobrlivasi.

Vzgojišče za deklice (internat)

čč. šolskih sester v „Narodni šoli“
v št. Rupertu pri Velikovcu na Koroškem
se priporoča p. n. slovenskim staršem. Sprejmejo se
deklice, ki želijo obiskovati v hiši se nahajajočo
štirirazredno ljudsko šolo.

Na svoji četrt ure od „Narodne šole“ oddaljeni
pristavi sprejmejo čč. šolske sestre tudi več dečkov,
ki želijo obiskovati „Narodno šolo“, v vzgojo in oskrbo.
Šolsko leto se prične dne **5. novembra 1918.**
Plačilo 70 kron mesečno.

Oglasila naj se blagovolijo poslati čč. šolskim sestram
v št. Rupertu pri Velikovcu na Koroškem.

Po Najvišjem naročilu Njeg. c. in kr. Apost. Vličanstva

45. državna loterija

za zasebne dobrotne namene.

Ta denarna loterija ima 22.747 dobitkov v gotovini
v skupni vrednosti 700.000 kron.

Glavni dobiček znaša

250.000 kron.

Žrebanje se vrši javno na Dunaju 3. oktobra 1918.

Ena srečka stane 5 kron.

Srečke se dobivajo pri oddelku za dobrotne loterije na
Dunaju, III., Vordere Zollamtsstraße 5, pri kr. ogr. loterij.
dohod. ravnateljstvu v Budapešti, IX., glavni colninski urad,
v loterijskih kolekturah, tobačnih trafikah, davčnih, poštinih
in železniških uradih, v menjalnicah itd. Igralni načrti za
kupce srečk brezplačno. Srečke se pošiljajo poštne prosto.

Od c. kr. glavnega ravnateljstva državnih loterij
(oddelek za dobrotne loterije).

100.000

hvaljeni odjemalci potrjujejo, da ko-
reninski pokončevalec „Klabalsam“
v treh dneh brez bolečin odstranjuje
kurje oči, bradavice, trdo kožo.
Uspeh z jamčim. Cena 3 K, 3 lončki
7 K, 6 lončkov 11 K. **Zobobol** od-
pravlja „Fides“, če trdovraten re-
matizem povzroča zobobol, kadar so
vsa sredstva odrekla in če so zobje
votli. Če ni uspeha, denar nazaj.
Cena 3 K, 3 škatljice 7 K, 6 škatljic
11 K. Nič več zobne kamne naseče,
nič več slabega duha iz ust! **Snežno-**
bele zobe dobiš po zobnem fluidu
„Xiris“. Takojšnji učinek! Cena
3 K, 3 steklenice 7 K.

Podgane, miši

se popolnoma iztrebijo s podgansko smrtjo. Če ne pomaga, denar nazaj.
100 zahvalnih pisem. Cena 4 K, 3 škatljice 9 K. Stenice, uši, bolhe, ščurke
unčuje z zalogo vred korenito „Thiera“. Cena 3 K, 3 kartoni 7 K,
prašek zoper uši zraven 2 K.

KEMENY, Košice (Kassa), poštni oddelek 12/660, Ogrsko.

Framydol je sredstvo za po-
mledenje las, ki rdeče,
svetle in sive lase in brade za trajno temno po-
barva. 1 steklenica s poštno vred K 3.60.

Rydyol je rožnata
voda, ki
pordeči blede lica. Učinek je
čudovit. 1 steklenica s poštno
vred K 2.85. — Povzete 45 h več. —
Naslov za naročila:

Jan. Grolsch, drožerija pri angelu, Brno 638, Morava.

Večje poprave

so potrebne pri **župnišču** in **mežnariji** v **Kotljah.**

Delo se bo oddalo potom licitacije

v nedeljo, dne 13. oktobra 1918

po sv. maši.

Stavbinski odbor.

Zoper miši in podgane

je orig. prof. Loefflerjeva in dr. Danyszjeva bacilna kultura „**Terror z vohom**“ najradikalnejše uničevalno sredstvo.

Cene: Za napravo 1000 g zoper miši K 14.— } loko Dunaj po povzetju.
„ podgane „ 17.20 }

Dobavitelji c. in kr. vojnega ministrstva, c. kr. nižjeavstrijskega namestništva, deželnokulturnih svetov itd.

Ravnateljstvo Terror-zavoda

Dunaj, I., Jasomirgottstraße 5.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

Pavličeva
ulica
št. 7.

uraduje vsak dan, izvzemši nedelje in
praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

Pavličeva
ulica
št. 7.